

løses indenfor sølovens rammer, hvorfor man, indtil de igangværende internationale forhandlinger om en konvention vedrørende kombinerede transport er afsluttet, må overlade spørgsmålet til domstolenes afgørelse.

I 2. pkt. har man søgt at præcisere, at stk. 2 er en undtagelse, og den eneste, fra den mere generelle hovedregel i stk. 1.

Sidste pkt., der fastslår, at fravigelser ej heller er tilladt, efter at konnossement er udstedt, har forbindelse med den under stk. 1 refererede „Dominion Line-sag“, hvor dette problem kom frem, hvorfor man har anset det for rimeligt at fastsætte en klar regel om dette spørgsmål.

Følgende medlemmer af udvalget: Bjarne Fogh og André Sørensen, har ikke kunnet tiltræde den foreslåede formulering af § 123, stk. 2, og ej heller, at § 123, stk. 1, gøres ufravigelig, jfr. § 72.

I udenlandsk ret hersker der fuld aftalefrihed med hensyn til det i § 123, stk. 2, omhandlede spørgsmål for så vidt angår certepartier, og den forslåede udvidelse af rederens ansvar vil give anledning til øgede forsikringsudgifter, der vil virke transportfordyrende. Endvidere vil danske redere herved blive stillet ugunstigere end deres udenlandske konkurrenter. Med hensyn til konnossementer er de samme medlemmer af den opfattelse, at muligheden bør bevares for at anvende de i praksis vigtige omlastningsklausuler, hvorefter et rederi kan fraskrive sig ansvaret for godset i den periode, hvor befordringen udføres af en anden fragtfører. De internationale konventioner om godsbefordring har da ej heller opstillet præceptive regler, der udelukker dette.

Til § 128.

Svarer til den gældende sølovs § 128. Til forskel fra denne bestemmelse siges det dog udtrykkeligt, at fragtaftalen skal angå et bestemt skib. Går dette tabt, eller bliver det erklæret for uistandsætteligt, jfr. gældende sølovs § 6, er bortfragteren ikke forpligtet til at udføre befordringen. Man har ved den valgte formulering ikke udelukket, at der dog kan tænkes at bestå et erstatningsansvar for bortfragteren.

Det må endvidere erindres, at denne bestemmelse, jfr. lovudkastets § 72, ikke finder anvendelse, hvis andet udtrykkeligt er

aftalt eller må anses for indeholdt i aftalen eller følger af sædvane. Hvis der f. eks. er tale om gods, der skal befordres med et ruteskib, og dette går tabt, bliver bortfragteren ikke fritaget for sin befordringsforpligtelse.

En ganske tilsvarende bestemmelse foreslås i lovudkastets § 184 i passagerkapitlet.

Til § 129.

Der er her alene foreslået en redaktionel ændring af *stk. 1* som følge af den foreslåede formulering af § 128.

Til § 130.

Bestemmelsen erstatter den gældende § 130, der indeholder en generel regel om ret til erstatning for skade som følge af forsinkelse; en regel der dog, jfr. den gældende sølovs § 71, kan fraviges ved aftale.

Som det fremgår af bemærkningerne til lovudkastets § 118, har det under de nordiske forhandlinger været drøftet, om man ved indarbejdelsen af Haag-Visby-reglerne i søloven udtrykkeligt skulle medtage hele forsinkelsesansvaret under de ufravigelige ansvarsbestemmelser. Dette har man især fra norsk side fundet ønskeligt bl. a. under hensyn til nyere engelske domme samt under hensyn til, at bortfragteren i så fald også på dette område ville være dækket af de særlige ansvarsbegrænsninger i lovudkastets § 118.

Den nu foreslåede formulering af § 130 gengiver resultatet af disse drøftelser, hvor man for at få en ensartet nordisk lovtekst enedes om at udforme § 130, således at spørgsmålet om, hvorvidt forsinkelse af lasten falder ind under de ufravigelige ansvarsbestemmelser i § 118, holdes åben.

For så vidt angår bortfragterens ansvar for forsinkelse kan der dels være tale om tilfælde, hvor forsinkelsen medfører, at godset bliver beskadiget — der kan her f. eks. tænkes på let fordærvelige varer, der ikke kan tåle en længere transport end oprindeligt aftalt — dels tilfælde hvor der er tale om den såkaldte „rene forsinkelse“, hvor skaden alene er en følge af, at godset kommer for sent frem.

Mens der i det første tilfælde klart er tale om et ansvar, der falder ind under de ufravigelige ansvarsbestemmelser i lovudkastets § 118, har man i det danske udvalg fundet,